

Európa Nap Dunaszerdahelyen

SZABAD ÚJSÁG SZLOVÁKIAI MAGYAR HETILAP * 2003. július 23. * 30. szám

(Részletek)

A Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége által szervezett XII. Nyári Egyetem keretében 2003. július 9-én Hecht Anna kezdeményezésére Európa Napot tartottak Dunaszerdahelyen. Erre a rendezvényre az SZMPSZ területi választmányának elnöke, Gúgh Béla a nyári továbbképzés állandó résztvevőin kívül meghívta a járás valamennyi iskolafenntartóját, iskolavezetőjét és pedagógusát.

A nap programja három részből állt. Délelőttre vitafórumot terveztek a szervezők az itthoni és külhoni iskolamenedzsmentről, amelyet **Jürgen Peters**, a bécsi Franz Jonas Europa Hauptschule igazgatójának előadása vezetett be *Iskolafenntartás és működtetés bécsi szemmel* címen.

Jürgen Peters úgy látja, náluk és nálunk is általában az a jellemző, hogy az iskolai élet egyre kevésbé érdekes a politika számára, ami sajnos azzal is jár, hogy az iskola egyre kevesebb pénzt kap. Ennek következtében aztán itt is, ott is a pedagógus az, aki a maga helyén kis lépésekben változtatni tud ott, ahol szükség van rá. Ez nem mindig megy zökkenőmentesen, mert a változtatáshoz egyetértésre van szükség. Igen sokszor struktúrákért, felépítményekért is tudnunk kell küzdeni. Minden azon múlik, elégedettek vagyunk-e saját munkánkkal.

– Mindenütt vannak tanárok, akik számára délben befejeződik a munka, és vannak érdeklődők, az új iránt fogékonyak, akikre számítani és támaszkodni lehet és kell is - mondja Jürgen Peters. - Az iskolavezetés legnagyobb hibája, ha nem hallgatja meg tanárait, és nem támogatja az ötleteiket. Soha nem szabad azt mondani, hogy "nálunk ezt nem lehet megvalósítani". Minden azon múlik, akarjuk-e. Ha egy ötlet megvalósítása nem egészen bizonyul sikeresnek, akkor a hibák kiküszöbölésére kell ösztönözni.

– *Ausztriában a miénknél kicsit jobb az iskolastruktúra. 6-tól 15 éves korig kötelező az iskolalátogatás. 10 éves korban a felső tagozat és a gimnázium között választhatnak a tanulók (szülők), a felső tagozatot választók 14 évesen folytathatják gimnáziumban, vagy választhatnak a nagyon szerteágazó szakképzési lehetőségek, politechnikumok és szakiskolák közül. Az alsó és felső tagozatot, valamint a gimnáziumi képzést az állam finanszírozza. A 10-14 éves kor között párhuzamosan futó gimnáziumi és felső tagozatos képzés között alapvető különbség, hogy az utóbbi kötelező, míg a gimnáziumból el is lehet küldeni a tanulót. A gimnáziumi tanárokat az állam fizeti, a kötelező iskolákban oktatókat Bécs - mondja a bécsi iskolaigazgató.*

Sikerrel alkalmazzák a 100 éves Dalton-tervet

A program második részében képet kaphattunk egy EU-s projektről, amely határ menti régiók együttműködésével indult 2000-ben. **Bécs-Brünn-Győr-Pozsony-vidék** közös pályázatáról van szó, amely CERNEDA néven a Dalton-terv bevezetésére vállalkozó iskolák munkáját hangolja össze. Koordinátora Jürgen Peters, aki szerint a Dalton-tervet bevezető iskolák tanulói motiválttá válnak a tanulás iránt, önállóan gondolkodnak, megtanulnak tanulni. Felkészülnek egy demokratikusan működő társadalmi életre. Megszűnnek a fegyelmezési problémák, a gyerekek szeretnek iskolába járni.

Ilse Mayer bécsi és **Gömöryné Mészey Zsuzsanna** győri Dalton-referensek elragadtatással beszéltek a résztvevőknek ennek a 100 éve kifejlesztett reform-pedagógiai elvnek a lényegéről és jelenlegi alkalmazásáról. A Dalton-órákat a hagyományos órarend 2-3. órájára iktatják be, amikor lehet az előre írásban megkapott feladatokon dolgozni. A tanuló maga döntheti el, mikor, melyik feladattal foglalkozik. Dolgozhat egyedül vagy csoportban, ha kell, kérhet segítséget, a fontos az, hogy a megszabott időn belül megbirkózzon a feladatokkal.

A módszert H. Parkhurst amerikai tanítónő alkalmazta először 1920-ban Dalton városban. Annak idején - korábbi pedagógiai tanulmányaink során - úgy ismerkedtünk meg vele, mint a polgári pedagógia tudománytalan oktatási módszerével. Az Új Magyar Lexikon így ír róla: "...megszünteti az osztály- és tanórarendszert. A tanulói öntevékenység elvének eltorzítása azonban arra vezet, hogy a tanulók nem tudják megszerezni a szükséges ismereteket; a nevelő viszont nem tudja értékesíteni a növendékekkel való személyes kapcsolatából adódó nevelő hatásokat."

A projektekre 2004-ig, azaz az EU-ba való belépésünkig lehet támogatást kapni az uniótól. A program keretében eddig több mint 300 pedagógus vett részt továbbképzésen, s további érdeklődők számára is nyitott a lehetőség a szemináriumokon való részvételre. Mindössze jelentkezni kell a hálózatba.

EU-s pályázatok

Az Európa Nap egy részében további pályázati lehetőségekkel ismerkedhettek a résztvevők. Az iskolák nemzetközi együttműködését szolgálja a Comenius 1 pályázati csomag, melynek keretében legfeljebb három évig tartó projekteket lehet benyújtani iskolai, nyelvi és iskolafejlesztési kategóriákban - ezt már **dr. Gönczöl Lászlónétól**, a Győr-Moson-Sopron Megyei Pedagógiai Intézet dolgozójától hallottuk. - Egyenrangú partnerintézmények közös projektjeiről van szó, melyben közösen választott témában folyamatos közös munkát terveznek és valósítanak meg, s bármely nemzeti programirodától tájékoztatást lehet kapni a követelményekről. A pályázati folyamat partnerkereséssel kezdődik, amit előkészítő látogatás követhet, majd a pályázat kidolgozása és elbírálása. A 2000 euróig terjedő alaptámogatás mellett mobilitási támogatást (utazási költségek 100 %-át és megélhetési költségek meghatározott részét lehet kapni).

(-th)